

POOLA LASTEJUTT
“SAAPAPARANDAJA LACING”
Janina Porazińska

(“Szewczyk Dratewka”)

Elas ükskord saapaparandaja, keda kutsuti Lacinguks. Ta elas väga kehvasti. Tal olid ainult õhukesed riided seljas, kulunud pastlad jalas ja kotike mille sees tükike leiba – see oli kogu tema varandus.

Ta eksles, oma vanade lapitud jalanõudega külast külasse.

Ükskord, kui Lacing jalutas läbi suure metsa, nägi ta männipuu all sipelgapesa, mis oli laiali aetud. See, kes sipelgatele selle alatu triki tegi, oli kindlasti karu, kellele meeldib kevadeti sipelga mune süüa. Vaesed sipelgad jooksid siia ja sinna, kandes ükshaaval liivaterasid ja männiokkaid, et parandada oma pesa.

Lacingul oli sipelgatest kahju, ta võttis mütsi peast ja aitas sipelgatel, nii hästi kui ta suutis, sellega pesa kokku koguda.

Siis ronis emasipelgas mäe otsa ja ütles Lacingule: “Suur tänu sulle, inimene, kui sul kunagi läheb abi vaja, siis me tuleme sulle appi.”

Saapaparandaja naeratas – ah, mis abi saavad need tagasihoidlikud sipelgad mulle anda. Ta kummardas nende ees ja läks oma teed.

Mõni aeg läks mööda. Lacing jalutas läbi rohelse sahisiva metsa ja jälle nägi ta suurt ebaõiglust.

Vana õõnsa männi sees oli mesilaste pesa, mis oli katki tehtud. Meekärjed lebasid maas ja mesi tilkus mööda puutüve alla.

See oli kindlasti jälle karu, kes siin käis pahandust tegemas. Lacing hakkas mesilasi aitama. Ta asetas meekärjed kindlalt tagasi puutüve sisse ja parandas augu mesilasvahaga, et mesi enam välja ei voolaks.

Mesilasema tuli pesa äärelle ja ütles Lacingule, “Aitäh, hea inimene! Kui sul kunagi läheb abi tarvis, siis me tuleme sulle appi.”

Jällegi Lacing naeratas neile, kummardas ja läks oma teed.

Mõni aeg läks mööda. Ühel päeval kõndis Lacing kahe suure järve vahel mööda tammi. Järve peal ujusid pardid. Kui nad nägid Lacingut siis peitsid nad ennast kohe kõrkjate vahele. Pardid teadsid, et kui jahimehed tulevad siis hakkavad nad neid vibunooltega sihtima.

Saapaparandaja seisis tammil ja hüüdis partidele: “Ärge kartke mind, väikesed pardikesed, ma ei taha teile liiga teha. Ma tahan imetleda teie ilu ja süüa teid selle leivatükikesega. “

Ta hakkaski leiba murendama ja viskas selle vette.

Pardid ujusid ettevaatlikult kõrkjatest välja, kogusid kõik leivatükikesed kokku ning olid väga üllatunud sellest maiuspalast, sest nad polnud kunagi varem leiba süüa.

Kõige vanem part, kellel olid sinised tiivad, ütles Lacingule: “Aitäh sulle hea inimene, et sa ei tahtnud meile halba ja jagasid meiega oma toitu. Kui sul kunagi läheb abi tarvis, siis me tuleme sulle appi.”

Lacing naeris omaette ja mõtles: “Mis abi võiksite küll teie mulle anda?”

Aga ta kummardas viisakalt ja läks oma teed.

Ta läks edasi ja edasi kuni jõudis maale, kus oli loss ja lossi juures oli torn, ja tornis oli neiuke keda valvas nõid.

Inimesed seisid lossi juures ja ütlesid: “Kes abiellub neiukesega, vabastab ta nõia orjusest.”

“Aga neiukesega saab abielluda ainult see, kes läbib kaks ülesannet ja lahendab ühe mõistatuse.”

“Äkki mina proovin” ütles Lacing

“Hoia eemale sa rumaluke, kas su elu ei maksa sulle midagi? Kõigil meestel, kes üritavad neiukest päästa aga ebaõnnestuvad, laseb nõid pea maha võtta.”

“Aga ma ikkagi prooviksin” nõudis Lacing.

“Sinust paremad mehed on proovinud: rüütlid, printsid ja hertsogid. Keegi neist ei ole katsumust läbinud ja nõid pole ühelegi neist armu andnud, kõik nad kaotasid oma pead.”

Lacing oli kindlameelne:

“Aga ma lähen ikkagi ja proovin”.

Ja nii koputaski Lacing lossi väravale.

Nõid tuli välja ja ütles: “Kas sa oled mees või koletis? Ütle mida sa soovid.”

“Ma soovin abielluda neiukesega, kes istub tornis.”, vastas noormees.

“Täida mõlemad ülesanded, aga ära viivita, mõistatuse vastuses saad teada, kuidas abielluda. Kui sa kukud läbi, siis oled peast ilma.”, teatas nõid.

“Nii, ma siis proovin.”, ütles Lacing.

Nõid lasi ta lossi ja viis ta kambrisse, mis oli lukustatud seitsme võtmega ja millel olid rauast trellid akende ees, ning ütles: “Siin on kotike liiva ja seemnetega, sorteeri need enne kui koidukiir valgustab maad! Kui sa ei ole päikesetõusuks valmis, siis jääd sa ilma peata.”

Nõid läks välja ka keeras seitset võtit seitsmes lukus.

Lacing istus, kratsis oma pead ja mõtles omaette: “Oi missugune kott, mis tuleb läbi sorteerida! Liiv siin ja liiv seal, siin on tööd terveks aastaks – kevadest järgmise kevadeni ja mina pean hakkama saama enne koitu. Oh häda, Lacing, oh häda!”

Ja siis äkki, kuulis ta sosinat seina tagant. Hääl lähenes aknale ja järsku olid sipelgad raudtrellide vahel. Tuhanded ja tuhanded sipelgad kiirustasid kambrisse.

Lacing kargas püsti ja tühjendas koti sisu põrandale. Oi kuidas need sipelgad hakkasid kohe tööle. Nad kiirustasid üksteist tagant ja sorteerisid terasid: liiv vasakule, seemned paremale. Keskööks oli kogu töö tehtud.

Nüüd oli jälle kuulda sosinat seina taga. Ja sipelgad suundusid läbi rauast trellide metsa poole.

Õnnelik Lacing rullis koti kokku, asetas selle oma pea alla ning magas.

Kui saabus koit keeras nõid lahti kambri seitse lukku ja rõõmustas, et seal on uus kandidaat pea mahavõtmiseks. Nõid astus sisse ja mida ta seal nägi? Ühes kuhjas olid seemned, teises kuhjas liiv ja keskel ringutas Lacing peale magusat und.

Nõid oli üllatunud, aga ainus mis ta ütles oli: “Nüüd on käes aeg lahendada järgmine ülesanne. Mu neiukesel oli kullast võti mis ükskord, võttes hommikust suplust, neiukese käest vette libises. Kui sa ei taha oma peast ilma jääda, siis leia see tema jaoks sügavast veest üles! Kui sa ei ole päikesetõusuks valmis, siis jääd sa ilma peata.”

Lacing läks järve äärde. Ta seisis tammil, olles hädas suure probleemiga ja ta peas liikusid tumedad mõtted. Kuidas ta küll leiaks võtme? Kes küll teaks kuhu neiukene võtme pillas? Kummas järves ta võis küll supelda? Kes küll teaks järve sügavust ja reetlikke keeriseid?

Seal ta seisis ja mõtiskles ...

Aga siis tuli kõrkjatest välja part ja küsis: “Hea sõber inimene, mida sa vajad?”
“Ma pean leidma kuldse võtme, mille neiuke pillas supluse ajal järve põhja. Kui ma enam päikesetõusu võtit üles ei leia, võtab nõid mul pea maha.“, vastas Lacing

Part lohutas: “Ära muretse hea inimene. Kõik pardid sukelduvad ja otsivad põhjast võtmekest, kuni me selle üles leiame.”

Pilliroog sahises ja pardid ujusid järvele. Vesi korises, kalad ujusid sügavusse. Mõni aeg läks mööda ja üks kala leidiski võtme veepõhjast üles. Kala andis võtme edasi pardile, part andis edasi isapardile, isapart tõi selle kaldale ja ütles: “Ära muretse enam hea inimene, kuldne võti on üles leitud.”

Lacing haaras võtme, tänas parti ja kiirustas nõia juurde.

Nõid oli üllatunud, aga ainus mis ta ütles oli: “Kuldne uks, kuldne võti, kas sinu lõpp või minu lõpp?”

Ta käskis Lacingul enda järel tulla. Nad läksid üles seitsesada seitsekümmend seitse trepiastet, kuni nad jõudsid torni tippu.

Kuldse võtmega avas nõid kuldse ukse ja nad sisenesid kambrisse. Selles kambris oli pink ja sellel pingil istus seitse neiukest. Kõik nad olid rietatud valgesse, linasest loor näo ees.

Siis ütles nõid: “Siin on katsumus number kolm, mille lõpuks löövad matuse või pulma kellad. Peagi täidab koit su silmad, kohe-kohe tõuseb päike. Õige neiukese pead sa valima, või muidu kaotad mängu. Kui sa ei ole päikesetõusuks valmis, siis jääd sa ilma peata.”

Lacing silmitses ja silmitses neiukesi, mõtles kes on teistest erinev, see kes elab vangistuses. Aga nad nägid kõik ühte moodi välja, nagu valged haned udus.

Kuidas valida? Kuidas arvata?

“See on minu lõpp.”, arvas saapaparandaja.

Ja siis tuli läbi avatud akna sisse kuldne mesilasparv. Nad tiirutasid kambris ja jäid seisma viimase neiukese kohal kuldse aupaistena.

“Tema on see õige!” teatas Lacing.

Ja ta jooksis viimase neiukese juurde. Neiuke kargas püsti, võttis eest loori ja sidus oma käed Lacingi kaela ümber: “Oh mu kallike! Sa oled päästnud mind mu vangistusest!”

Kui nõid seda nägi, siis üks, kaks, kolm, muutus ta suureks, suureks linnuks, kes lendas aknast välja laia maailma ja nähtud pole teda sellest ajast peale.

Lacing ja neiukene tornist pidasid uhked pulmad ja kolisid elama nõia lossi, kus nad elava õnnelikult koos tänapäevani.